

Terje Riis-Johansen
Olje-og Energidepartementet
Postboks 8148, Dep
0033 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 2010-ATO-0016

Oslo 14.02.2011

Høringsuttalelse i forbindelse med Hardangerrapportene, Sima - Samanger

Industri Energi vil med dette avgi høringsuttalelse i forbindelse med Hardangerrapportene, Sima – Samnanger.

Sammendrag:

Industri Energi viser til at ekspertrapportene regjeringen har fått utarbeidet bekrefter at forsyningssikkerheten i Bergensområdet er tilfredsstillende selv uten tiltak frem mot 2020.

Ekspert rapportene viser også at det ligger andre motiv enn forsyningssikkerhet for Bergensområdet alene til grunn for å bygge kraftlinje gjennom Hardanger. Kraftbransjens planer om å levere regulerkraft for vindkraft i Europa er et av motivene som bekreftes. (Norge som batteri Europa.)

Ett annet motiv for Sima – Samnanger og som bekreftes av ekspertutvalgene er økende kraftbehov i forbindelse med elektrifisering av petroleumsinstallasjonene Gjæa og Troll. Dette er et behov petroleumsnæringen bør kunne pålegges å løse uten å tappe alminnelig forsyning for kraft.

Industri Energi mener rapportene må utløse utredninger om andre alternativer enn å bygge kraftlinje gjennom Hardanger. Forsyningssikkerheten til Bergensområdet kan løses på andre, billigere og bedre måter.

Det må synliggjøres hva som er de reelle motivene bak nettprosjektene og hvem som må betale hva. Industri Energi mener norske nettbetalere ikke skal pålegges å betale nettleie for prosjekter som primært er motivert eksport av strøm og elektrifisering av en petroleumsindustri begunstiget med 78 % avskrivningssats og friskattmidler.

Bakgrunn for Industri Energi sitt synspunkt:

Industri Energi har ved flere anledninger tidligere påpekt at Sima – Samnanger i mindre grad handler om å sikre energiforsyningen til Bergen og i større grad handler om å knytte Simamagasinene sammen med de fem planlagte gigantsjøkablene Statnett har på tegnebrettet for å realisere "Norge som Europas batteri.

Dette gjelder følgende utenlandsforbindelser innen 2020:

- **Skagerrak 4 (SK4)** Danmark 600 MW - Konsesjon gitt samme dag som konsesjon ble gitt for bygging av Sima Samnanger
- **NorNed 2** Nederland 700 -1 400 MW 2015 -2017
- **Nord.Link** Tyskland 1 400 MW 2016 -2018 Konsesjonssøkt.
- **NorGer** Tyskland 1 000 - 1400 MW 2014 -2020 Konsesjonssøkt. Statnett deleier i prosjektet
- **NSN** England 1 200 - 1400 MW 2016 -2020 Partnerskap inngått mellom Statnett og National Grid

I tillegg planlegger Statnett også en større overføringslinje via Sverige til kontinentet:

- **SydVestlinken** Sverige 1 200 -1 580 MW 2015-2016

Til sammen planlegger dermed Statnett over 3000 km med sjøkabler ut av landet. De enorme sjøkabelplanene virker underlig når Statnett og kraftbransjen samtidig som å planlegge alle disse sjøkablene ut av landet, fremstår som de fremste motstanderne mot 68 km sjøkabel i Hardanger. Kanskje ennå viktigere er det å merke seg at det nettopp er de store sjøkablene Statnett planlegger til utlandet som bidrar til å presse frem kraftlinjer som Sima – Samnanger. For uten store overføringsforbindelser til de store vannkraftmagasinene, vil sjøkablene til Europa bli både unyttige og ulønnsomme. Industri Energi viser til at vannkraftmagasina i Sima er landets nest største og således har stor betydning i en sammenheng der det planlegges for "Norge som Europas batteri".

Sammen med Sydvestlinken gjennom Sverige planlegger Statnett for inntil 7 700 MW ny overføringskapasitet til Europa innen 2020. Dette gir en teoretisk kapasitet til å eksportere om lag halvparten av den norske vannkraften ut av landet. Eller import av tilsvarende mengde kraft, i all hovedsak basert på atom, kull og gass.

Hovedpoenget med sjøkablene til utlandet er å eksportere fornybar strøm ut av landet og importere forurenset kraft tilbake. Vindkraft vil forbli en marginal størrelse i Europas energiforsyning i mange tiår ennå med den faktiske utbyggingstakten vi nå ser i Nordsjøbeltet. Utbyggingen går langt saktere enn EU -landene har planlagt. Planer og visjoner alene gir ingen kraftproduksjon, bare forventninger og forhåpninger.

Danmark defineres ofte som "vindkraftlandet" og er ett av landene det planlegges bygd flere sjøkabler til fra Norge. Industri Energi påpeker at Danmarks om lag 5000 vindmøller produserer rundt 6 TWh årlig, noe som utgjør under 20 % av Danmarks samlede strømproduksjon. Til sammenligning produseres det om lag 127 TWh vannkraft i Norge. Planene om å gjøre Norge til Europas batteri er en viktig driver for planene om å bygge Sima – Samnanger. I motsetning til Statnett som hevdet Industri Energi kom med grunnløse spekulasjoner når vi påpekte dette i debatten om Sima- Samnanger i fjor sommer, så skriver Utvalg nr. 2 følgende i sitt sammendrag: *Det måste også framhåvas att förbindelsen Sima-Samnanger ska inte enbart bedömas utifrån förhållandena i BKK-området, även om dessa naturligtvis är mycket viktiga. Förbindelsen måste också ses som en del i den utveckling av det norska centralnätet, som Statnett beskriver i sin Nettutviklingsplan 2010. Om Norges vattenkraft ska kunna användas som reglerkraft för vindkraft i Norge och i Europa ställer detta andra krav på det norska centralnätet än hittills och nätförstärkningar måste göras. (Kapitel 9 i rapporten)*

I motsetning til Statnett og regjeringen som i hele sommer hevdet at forsyningssituasjonen i Bergensområdet var særdeles anstrengt, så påpekte Industri Energi at det ikke var tilfelle. Utvalg nummer 2. bekrefter Industri Energi sine synspunkt når de i sin oppsummering konkluderer med følgende: *Dersom linjen Modalen - Mongstad - Kollsnes er på plass innen 2016 og Energiverk Mongstad kommer i full drift fra 2015.*

- *vil forsyningssikkerheten i BKK - området med stor sannsynlighet være tilfredsstillende det neste tiåret selv om Sima-Samnanger ikke er på plass fra 2012*
- *Utfordrende forsyningssituasjoner kan ikke utelukkes; f.eks. p.g.a. lav magasinfylling ved inngangen til en tørr og kald vinter*
- *Utvalget anbefaler derfor at BKK - området etableres som eget anmeldingsområde så snart som mulig*

Selv uten nye tiltak, er det svært usannsynlig med noen strømkriser i Bergensområdet de neste ti årene skal vi tro ekspertutvalgene regjeringen selv har nedsatt.

Problemstillingen har vært fremstilt som et valg mellom sjøkabler eller luftspenn i Hardanger. Industri Energi mener konklusjonene fra regjeringsutvalgene må åpne for det tredje alternativet som Industri Energi har gått inn for i denne debatten: Nemlig ingen ny kraftoverføring i Hardanger.

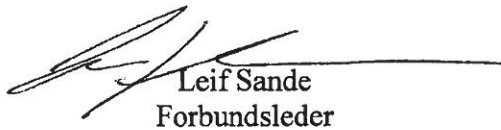
Planene om forsterket strømforsyning til Bergens-området, blant annet Modalen – Mongstad - Kollsnes må uansett gjennomføres og med en slik linje mener ekspertutvalget det er marginal sannsynligheten for strømkriser i Bergen. Fra Mongstad til Kollsnes planlegges en 300 kv linje med muligheter for utvidelse til 420kv. Gass inn til Mongstad er det nok av. Gasskraftverket her går i dag for full maskin med en turbin i drift. Turbin nummer to vil sikre forsyningssikkerheten frem mot 2020. Det er ingenting i veien for å utvide Mongstad med både en og to turbiner til. Kraftbehovet i Hordaland vil da være dekket uansett etterspørsel.

I 2020 vil alle CO₂-utslipp på Mongstad være rensset, dersom myndighetene har tro på sitt eget månedslandingsprosjekt. Tre fantastiske testanlegg er allerede på beddingen på Mongstad. Disse drar ned kostnadene og bidrar til energieffektivitet. Tar man kostnadene med å rense et gasskraftverk og produsere CO₂-fri strøm og sammenligner det med et vindmølleanlegg, som også produserer CO₂-fri strøm, er kostnadene per kWh ved rensing av gasskraft under halvparten av det som staten i dag gir i støtte til vindmølleutbygging.

Eller sagt med andre ord: Det blir dobbelt så mye miljøeffekt ut av pengene ved å satse på rensset gasskraft sammenlignet med vindmøller.

Målsettingen om en vellykket månelanding må ligge fast.

Med hilsen
Industri Energi

Leif Sande
Forbundsleder